

Dosarul nr. 3r-159/22
2-19104532-01-3r-17052022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău,
Direcția generală Locativ-Comunală și Amenajare, terți Asociația de Coproprietari
în Condominiu nr. 55/610 și Margareta Șalopa cu privire la constatarea nulității
actului administrativ individual,

împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 10 august 2016, Societatea pe Acțiuni „Semnal” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale Locativ
Comunală și Amenajare, terți Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610
și Margareta Șalopa cu privire la constatarea nulității actului administrativ
individual.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a
fost admisă acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal”. S-a constatat
nulitatea dispoziției nr. 615-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău
„cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. 178 din str.
Hristo-Botev 25, mun. Chișinău” și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014958 a
spațiului eliberat doamnei Șalopa Margareta pentru odaia nr. 178 din bunul imobil
din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău (f.d. 43, vol. II).

La 13 decembrie 2021, Primarul General al municipiului Chișinău a depus apel
nemotivat împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul
Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri,

prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată și nefondată (f.d. 52-53, vol. II).

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1), iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 97-99, vol. II).

La 5 mai 2022, Primarul General al municipiului Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a apelului nemotivat nr. 149 din 13 decembrie 2021 și casarea încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 103-120, vol. II).

În motivarea recursului a invocat că a luat cunoștință de conținutul dispozitivului hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe 10 decembrie 2021, de pe portalul național al instanțelor de judecată, iar la 13 decembrie 2021 a contestat cu apel nemotivat actul judecătoresc.

Suplimentar, a invocat că, prin cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a înregistrat demers prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Primarului general al municipiului Chișinău, cu expedierea actului judecătoresc.

Însă, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani nu i-a comunicat despre rezultatul examinării cauzei și a plasat în mod întârziat hotărârea, prin care administrația publică locală a fost lipsită de dreptul de a-și apăra și demonstra legalitatea actului administrativ.

Recurentul a invocat că, prin declararea apelului drept inadmisibil, instanța de apel nu i-a acordat posibilitate de a examina în fond cererea de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel motivat, astfel fiindu-i încălcat dreptul prevăzut de art. 40 din Codul administrativ.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 19 aprilie 2022, care a fost notificată Primarului General al municipiului Chișinău la 29 aprilie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 101, vol. II).

Primarul General al municipiului Chișinău s-a conformat prevederilor legale și în termen a depus recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 17 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului depus de Primarul General al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 26 mai 2022, Societatea pe Acțiuni „Semnal”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, a solicitat ca recursul depus de primarul General al municipiului Chișinău să fie declarat inadmisibil

Până la examinarea recursului, intimații Direcția generală Locativ –Comunală și Amenajare, Margareta Șalopa și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.

55/610 nu și-au valorificat drepturile procedurale și nu au depus referință asupra recursului.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Semnal”. S-a constatat nulitatea dispoziției nr. 615-d din 8 iunie 2016 a Primăriei municipiului Chișinău „cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. 178 din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău” și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014958 a spațiului eliberat Margaretei Șalopa pentru odaia nr. 178 din bunul imobil din str. Hristo-Botev 25, mun. Chișinău (f.d. 43, vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Primarul General al municipiului Chișinău, sediul Râșcani, la 13 decembrie 2021, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții de respingere a acțiunii drept neîntemeiată.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022, în temeiul art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă, iar respectarea termenului de depunere a apelului este o obligație a apelantului.

În acest sens, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public pe 20 octombrie 2021 (vol. II, f.d. 43).

Concomitent, din materialele dosarului, instanța de recurs reține că cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva hotărârii instanței de fond a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani pe 13 decembrie 2021 (vol. II, f.d. 4-5).

Prin urmare, la caz termenul de declarare a apelului a început să curgă la 21 octombrie 2021, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate, și a expirat la 19 noiembrie 2021. Cu toate acestea, apelul a fost depus la 13 decembrie 2021, fapt ce denotă depunerea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Alegația recurentului privind faptul că nu i-a fost notificat dispozitivul hotărârii, instanța de recurs o consideră neîntemeiată, deoarece articolul 232, alin. (1) din Codul administrativ stipulează expres că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești nu influențează data de la care începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Așadar, Colegiul notează că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Colegiul mai menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul în care legea dispune altfel sau partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) din Codul administrativ,

dispozițiile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

La caz, Primarul General al municipiului Chișinău nu a depus în instanța de apel cerere de repunere în termen, cu anexarea probelor de omitere a termenului legal.

La acest capitol, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, deși Primarul General al municipiului Chișinău, în cererea de recurs, a solicitat repunerea în termen a apelului nemotivat, la această etapă solicitarea dată este una depășită, deoarece competentă de a examina cererea de repunere în termen a apelului este instanța de apel, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 237 alin. (2) din Codul administrativ.

Suplimentar, instanța de recurs va nota că este lipsit de temei argumentul recurentului precum că nu a fost prezent la pronunțarea actului judecătoresc și nu a fost informat de instanță despre rezultatul ședinței, or, participanții la proces care nu au participat la pronunțarea hotărârii judecătorești, fiind interesați de soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile lor procedurale.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului/ recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Iar prin prisma art. 24 alin. (1) din Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Primarul General al municipiului Chișinău nu a prezentat apelul în modul stabilit de art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul în termenul stabilit de lege, Primarul General al municipiului Chișinău a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

Dat fiind faptul că Primarul General al municipiului Chișinău nu a depus apelul în termen, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă

cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău.

Se menține încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă Societatea pe Acțiuni „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcția generală Locativ Comunală și Amenajare, terți Asociația de Coproprietari în condominiu nr. 55/610 și Margareta Șalopa cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu